

Vakcíny proti COVID-19: Odpovede na pochybnosti a poskytnutie rád

Oddelenie zdravia pri Generálnej konferencii, Biblický bádateľský inštitút pri Generálnej konferencii, Farmaceutická fakulta a Fakulta verejného zdravia Univerzity Loma Linda.

Adventisti siedmeho dňa očakávajú príchod Krista ako veľkolepé vyvrcholenie dejín a ukončenie všetkých ochorení, utrpenia a smrti. Okrem toho nám bolo zverené adventistické zdravotné posolstvo cez spisy Ellen Gould Whiteovej, ktoré ho stelesňujú a rozširujú. Spisy súhrnne opisujú zdravý životný štýl prostredníctvom praktických komplexných zdravotných návykov.

Všetky tieto praktické návyky praktizujeme s cieľom udržať si zdravý imunitný systém, pričom v čase pandémie sa žiada ešte viac. Ellen Whiteová nebola len inšpirovanou sprostredkovateľkou zdravotných informácií, ktorých aktuálnosť výrazne prevyšovala ich vtedajší historický rámec, no išla príkladom v oblasti praktickej prevencie v prostredí smrteľného ochorenia svojej doby - kiahní, pričom sama podstúpila očkovanie spolu so svojimi blízkymi.¹ Dnes je toto ochorenie globálne eradikované (zažehnané).

Našou túžbou je, aby tento článok zodpovedal otázky, rozptýlil obavy a uviedol na pravú mieru rozšírené mýty a dohady, a tak vniesol do srdca našich členov pokoj pri rozhodovaní pod vedením príslušného zdravotníckeho personálu.

Existujú neoverené správy a konšpiračné teórie využívajúce tému vakcíny covid-19 v kontexte výkladu, respektíve naplnenia proroctva. Požiadali sme Biblický bádateľský inštitút pri Generálnej konferencii o stanovisko k tejto oblasti. Uvádzame ich odpoveď:

„Globálne prevratné zmeny spôsobené pandemiou covid-19 vyústili do veľkého množstva špekulácií v súvislosti s udalosťami posledných dní zeme a chybných výkladov Biblie. Jeden z aktuálnych názorov, ktorý sa šíri sociálnymi médiami a niektorými internetovými stránkami prišiel s teóriou, že prichádzajúce vakcíny vyrobené s cieľom bojovať s vírusom covid-19 sú súčasťou procesu ovládnutia sveta, ktorého výsledkom bude udelenie znamenia šelmy.“

„Je však potrebné pripomenúť, že adventisti sa pridávajú presvedčenia, že spor v čase konca sa bude zameriavať na Boží zákon, zvlášť na štvrté prikázanie. (Zjavenie 14,12) Okrem toho, posolstvo tretieho anjela bude varovným hlasom proti prijatiu znamenia (Zjavenie 14,9-11) a osvieti ľudstvo ohľadom aktuálnych tém.“

„Z tohto dôvodu treba jasne povedať, že adventisti siedmeho dňa chápu ‚znamenie šelmy‘ nie ako doslovné znamenie, ale skôr ako znamenie príslušnosti, ktoré identifikuje jeho nositeľa ako toho, kto je lojálny k moci predstavenej šelmou.“

„Ďalší z argumentov sa snaží osobitným spôsobom tieto veci vysvetliť tvrdením, že vakcíny poškvria ich príjemcov, ktorí sa tak stanú nečistými, keďže pri ich výrobe boli použité nečisté látky. K tomu je nutné jasne povedať, že aktuálne biblické pokyny zakazujúce konzumáciu

nečistých pokrmov a krvi (3 Moj 11,1-20; 17,11-12; Sk 15,20) sa nevzťahujú na vakcíny jednoducho preto, že vakcíny sú vyrobené ako lieky zachraňujúce život, nie ako jedlo.

„Špekulácie, ako sú tieto, podkopávajú autoritu Božieho slova a spôsobujú zmätok medzi úprimnými, no menej informovanými veriacimi. Používanie novej témy vakcíny na rozvírenie eschatologického scenára až do duchovných a kozmických rozmerov, poprípade zaujatie negatívneho postoja voči vakcíne na základe chybného výkladu Písma iba odvádza pozornosť úprimných veriacich od skutočných prorockých záležitostí a odhodlania cirkvi adventistov zvestovať evanjelium.“

„Dúfame, že účinná vakcína pomôže zastaviť súčasnú pandémiu. Dôjde tak k záchrane životov tých, ktorí sa ešte potrebujú dozvedieť evanjelium, ako aj tých, ktorí ho už prijali a sú povolaní zvestovať Božiu nekonečnú lásku tomuto trpiacemu svetu. (Ján 3,16)“²

Oddelenie zdravia cirkvi adventistov má svoj pevný základ v Biblii a radách Ducha prorockého sprostredkovaných Ellen Whiteovou. Rovnako je v súlade s vedecky dokázateľnými poznatkami z oblasti zdravotníctva, ktoré prešli odbornými recenziami. Z týchto základov vychádzame pri formulovaní zdravotných stanovísk a odporúčaní. V situácii, keď tu máme milióny infikovaných ľudí, mnoho úmrtí a vzostup infekcií v celosvetovom meradle došlo k vývoju množstva vakcín v rekordne krátkom čase. Je prirodzené, že existujú otázky, ktoré si ľudia kladú v spojitosti s vakcínou na covid-19.

Ako cirkev, ktorá podporuje odporúčania v oblasti verejného zdravia založené na dôkazoch, sme pri vydávaní stanovísk opatrní, aby nevyvolávali dojem, že nimi nahrádzame národné a medzinárodné zdravotné smernice. Preto je dôležité chápať naše pripomienky v kontexte [oficiálneho stanoviska cirkvi k očkovaniu](#):

„Cirkev adventistov siedmeho dňa kladie silný dôraz na zdravie a celkový pocit duševnej a telesnej pohody. Dôraz, ktorý adventisti kladú na zdravie, vychádza z biblického zjavenia, inšpirovaných spisov E.G. Whiteovej (spoluzakladateľky cirkvi) a vedeckej recenzovanej literatúry. Pokiaľ ide o očkovanie/vakcináciu, odporúčame jeho zodpovednú formu. Neexistujú nijaké náboženské alebo denominačné dôvody, prečo by sme nemali našich priaznivcov viesť k zodpovednej účasti na ochranných a preventívnych očkovacích programoch. Ceníme si zdravie a bezpečnosť populácie, čoho súčasťou je aj udržanie tzv. „kolektívnej imunity“.

„Nie sme svedomím jednotlivých členov cirkvi. Uznávame voľbu jednotlivca. Voľba je vecou každého človeka. Voľba nedať sa očkovať nie je, ani by nemala byť vnímaná ako dogma alebo doktrína Cirkvi adventistov siedmeho dňa.“

Existujú snahy o spoľahlivý a vedecký prístup k liečbe covid-19. V rekordne krátkom čase boli vyvinuté vakcíny, ktoré sa teraz používajú v snahe získať nad pandémiou kontrolu. Aj napriek tomu majú ľudia obavy a pochybnosti o vakcínach proti covid-19.

Povolenie na prechodné použitie (EUA) vakcíny firmy Pfizer/BioNtech bolo udelené 2. decembra 2020 v Spojenom kráľovstve a 9. decembra v Kanade. V USA bola vakcína spoločnosti Pfizer skontrolovaná Americkým úradom pre kontrolu potravín a liečiv (FDA) a predbežne schválená 11. decembra. Nasledovať bude vakcína od spoločnosti Moderna.

V nasledujúcom rozhovore sa dekan Farmaceutickej fakulty Univerzity Loma Linda, Michael Hogue, ktorý je členom pracovnej skupiny pre covid-19 pri poradnej komisii v oblasti imunizačných praktík amerického Centra pre kontrolu a prevenciu ochorení (CDC), ako aj

pracovnej skupiny pre vakcináciu na covid-19 v okrese San Bernardino v Kalifornii, podelil o nasledovné poznatky v súvislosti s často kladenými otázkami týkajúcimi sa vakcín od spoločností Pfizer/BioNTech a Moderna. Jeho vysvetlenia v kontexte často kladených otázok uvádzame nižšie:

Otázky a fakty o vakcíne

Otázka: Zmení vakcína mRNA (tzv. mediátorovej ribonukleovej kyseliny) vašu DNA?

FAKT: Obe spomenuté vakcíny vychádzajú z mRNA, čo je v prípade vakcín prvý raz, no túto technológiu medicína používa v liečbe už 15 rokov. Vakcína prenikne do cytoplazmy bunky (vnútornej bunkovej tekutiny), kde stimuluje tvorbu protilátok na boj s tzv. S-proteínom (angl. spike protein) vírusu SARS-CoV-2. Keďže vakcína nepreniká do bunkového jadra hostiteľskej bunky, nemení DNA, ani genetickú štruktúru/funkciu.

Otázka: Keďže bola vakcína vyvinutá rýchlo, dokáže byť bezpečná a účinná?

FAKT: V dôsledku súčasnej technológie bol vírus SARS-CoV-2 sekvenovaný už v priebehu dní potom, čo bol identifikovaný, pričom práca na vývoji vakcíny sa začala okamžite. Veľkosť vzorky veľkej štúdie je 40 000 ľudí (priemerná vzorka pre vakcínu v rámci úradu FDA je zvyčajne len 27 000 ľudí). Z dvojročnej štúdie už máme 2 mesiace za sebou. Údaje sa starostlivo monitorujú.

Prvá dávka vakcíny vykázala 50% ochranu v rámci imunitnej odpovede. Druhá dávka dosiahla ochranu na úrovni 95%. (Jedine vakcína proti hepatitíde A vykazuje vyššiu ochranu, ktorá je priamo okolo 100%.) Štúdia bola kvalitne navrhnutá a veľmi verne odrážala demografické zastúpenie populácie USA, s výnimkou pôvodného indiánskeho obyvateľstva (v súčasnosti prebiehajúca štúdia má už tento nedostatok opraviť). Účinnosť a vedľajšie účinky boli podobné vo všetkých etnických skupinách.

Otázka: Sú zložky a konzervačné látky vo vakcíne nebezpečné?

FAKT: V spomínaných dvoch vakcínach proti covid-19 nie sú konzervačné látky. Práve z tohto dôvodu si uchovávanie a preprava vakcín vyžaduje zariadenia na hlboké zmrazenie. Vakcína je starostlivo prečistená.

Otázka: Aké sú vedľajšie účinky?

FAKT: Doteraz 10% subjektov udávalo nástup horúčky na 2. deň, pričom do 24 hodín od podania vakcíny 50-60% subjektov udávalo pocit „pobolievania“. K dnešnému dňu bolo zaznamenaných veľmi málo vedľajších účinkov vakcíny Pfizer/BioNTech, vrátane troch prípadov závažných alergických reakcií (čo je nezvyčajne nízky počet; pravdepodobne v dôsledku nepoužívania konzervačných látok).

Dr. Hogue ďalej dodáva, že ak jednotlivec bol v minulosti testovaný pozitívne na prítomnosť covid-19, takýto jedinec stále môže dostať vakcínu. V takomto prípade dôjde jednoducho k tomu, že hladina jeho protilátok sa zvýši. Tiež poukázal na to, že vakcinácia v USA je dobrovoľná, teda nie je povinná.

Účinnosť vakcín od firiem Pfizer/BioNTech a Moderna je podobná, no vakcíny nie sú zameniteľné (teda ak človek začne byť očkovaný jednou dávkou, potom aj druhá dávka musí

pochádzať od rovnakej značky). V prípade vakcíny Pfizer je medzi dvoma dávkami 21-dňový interval; udáva sa, že v prípade vakcíny od firmy Moderna bude tento interval 28 dní. Vakcína nie je schválená pre použitie počas tehotenstva, ani pre osoby mladšie ako 16 rokov.

Záver

Očkovanie spolu s hygienickými pravidlami a čistou vodou zohrávalo podstatnú úlohu v predĺžení očakávanej dĺžky života v celosvetovom meradle všade tam, kde došlo k ich uplatneniu. Členovia cirkvi adventistov po celom svete už dlho používajú vakcíny. Spolu s kvalitnými zdravotnými návykmi poskytli vakcíny ochranu proti mnohým infekciám a pomohli predísť ochoreniam a úmrtiam.

Dnes, keď sme svedkami pandémie globálnych rozmerov, úmrtí, postihnutí a dlhodobých vplyvov na zdravie v dôsledku existencie covid-19, ktoré sa postupne objavujú vo všetkých vekových skupinách, vedíme našich členov, aby zvážili možnosť zodpovedného očkovania a podporili vytvorenie toho, čo sa nazýva *kolektívna imunita* (imunita u cca 80% jednotlivcov v dôsledku predošlej infekcie a/alebo očkovania).

Opätovne zdôrazňujeme: **ROZHODNUTIE PODSTÚPIŤ ALEBO ODMIETNUŤ OČKOVANIE JE VOĽBOU KAŽDÉHO JEDNOTLIVCA A AKO TAKÉ BY MALO BYŤ VYKONANÉ NA ZÁKLADE KONZULTÁCIE SO ZDRAVOTNÍCKYM PERSONÁLOM. OSOBNÉ ZORIENTOVANIE SA V TEJTO PROBLEMATIKE JE DÔLEŽITÉ. V KONEČNOM DÔSLEDKU SÚ NAŠIM VODÍTKOM BIBLICKÉ ZDRAVOTNÉ PRAKTIKY A DUCH PROROCKÝ, AKO AJ PODRIADENIE SA BOŽIEMU VEDENIU V NAŠOM ŽIVOTE. TO NÁM PRINESIE POKOJ A ISTOTU DO NAŠICH ROZHODNUTÍ.**

¹V súvislosti s očkovaním proti kiahňam, D.E. Robinson, tajomník E.G.Whiteovej, napísal 12. júna 1931 nasledovné slová o postoji E.Whiteovej k očkovaniu:

„Žiadate o definitívne a stručné a výstižné informácie o tom, čo sestra Whiteová napísala o vakcinácii a sére. Na túto otázku sa dá odpovedať veľmi stručne, keďže zo záznamov, ktoré máme, sa k tomu nevyjadřila v žiadnom zo svojich spisov. Bude však pre vás zaujímavé zistenie, že v čase epidémie kiahní, ktorá sa vyskytla v jej okolí, bola ona sama zaočkovaná a naliehala na svojich pomocníkov, ktorí s ňou boli v kontakte, aby sa dali zaočkovať. Týmto krokom s. Whiteová uznala dôkaz, že vakcinácia buď spôsobí imunitu jednotlivca voči kiahňam, alebo do veľkej miery zmierni ich účinky u tých, ktorí sa nakazia. Uvedomovala si tiež nebezpečenstvo, ktorému vystavujú ostatných, ak sami nepodniknú tieto kroky.“ [Podpis] D. E. Robinson (*Selected Messages*, bk. 2, p. 303).

²Biblický bádateľský inštitút pri Generálnej konferencii Cirkvi adventistov siedmeho dňa. December 2020

Odkaz na pôvodný text v angličtine:

<https://adventist.news/en/news/covid-19-vaccines-addressing-concerns-offering-counsel>